

Bosna i Hercegovina
Brčko distrikt BiH
URED-KANCELARIJA ZA REVIZIJU
JAVNE UPRAVE I INSTITUCIJA
u Brčko distriktu BiH

Босна и Херцеговина
Брчко дистрикт БиХ
КАНЦЕЛАРИЈА-УРЕД ЗА РЕВИЗИЈУ
ЈАВНЕ УПРАВЕ И ИНСТИТУЦИЈА
у Брчко дистрикту БиХ

Bulevar mira bb, zgrada Delta 2, telefon 049 218-220, faks 049 218-438
Булевар мира бб, зграда Делта 2, телефон 049 218-220, факс 049 218-438
www.revizori-bdbih.ba

Broj: 01-02-03-13-197/13

R: 07-02; 010-02/13

IZVJEŠĆE

O REVIZIJI FINANCIJSKOG POSLOVANJA

Odjela za poljoprivredu, šumarstvo i vodno gospodarstvo Brčko distrikta BiH
za razdoblje 1. 1. - 31. 12. 2012. godine

Brčko, srpnja 2013. godine

KAZALO

NEOVISNO REVIZORSKO MIŠLJENJE.....	3
REZIME DANIH PREPORUKA.....	5
1. UVOD.....	7
2. OPĆI DIO	7
3. PREDMET CILJ I OPSEG REVIZIJE.....	9
4. OSVRT NA NALAZE I IMPLEMENTACIJA PREPORUKA REVIZIJE FINANCIJSKOG POSLOVANJA ZA 2011. GODINU.....	10
5. NALAZI I PREPORUKE	10
<i>5.1. RUKOVODSTVO I SUSTAV INTERNIH KONTROLA.....</i>	10
<i>5.2. PLANIRANJE I IZVRŠENJE TEKUĆEG PRORAČUNA</i>	11
<i>5.2.1. Izdatci za putne troškove.....</i>	12
<i>5.2.2. Izdatci za poljoprivredni materijal</i>	12
<i>5.2.3. Izdatci za zbrinjavanje pasa latalica.....</i>	13
<i>5.2.4. Tekuće dotacije</i>	14
6. KOMENTAR.....	16
7. PRILOZI IZVJEŠĆA O REVIZIJI	17

Bosna i Hercegovina
Brčko distrikt BiH
URED-KANCELARIJA ZA REVIZIJU
JAVNE UPRAVE I INSTITUCIJA
u Brčko distriktu BiH

Босна и Херцеговина
Брчко дистрикт БиХ
КАНЦЕЛАРИЈА-УРЕД ЗА РЕВИЗИЈУ
ЈАВНЕ УПРАВЕ И ИНСТИТУЦИЈА
у Брчко дистрикту БиХ

Bulevar mira bb, zgrada Delta 2, telefon 049 218-220, faks 049 218-438
Булевар мира бб, зграда Делта 2, телефон 049 218-220, факс 049 218-438
www.revizori-bdbih.ba

ODJEL ZA POLJOPRIVREDU, ŠUMARSTVO I VODNO GOSPODARSTVO VLADE BRČKO DISTRINKTA BiH

VODITELJ ODJELA
Dževdet Šahović

NEOVISNO REVIZORSKO MIŠLJENJE

Predmet revizije

Izvršili smo reviziju finansijskog poslovanja Odjela za poljoprivrednu, šumarstvo i vodno gospodarstvo (u dalnjem tekstu: Odjel) za razdoblje **1. 1. - 31. 12. 2012.** godine, te reviziju usklađenosti poslovanja s važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Odgovornost rukovodstva

Voditelj Odjela je odgovoran za finansijsko poslovanje Odjela i usklađenost poslovanja s važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima. Ova odgovornost obuhvaća: osmišljavanje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za sprječavanje nastanka materijalno-značajnih pogrešaka u finansijskom poslovanju Odjela.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost da izrazimo mišljenje o finansijskom poslovanju na temelju izvršene revizije. Reviziju smo izvršili sukladno Zakonu o reviziji javne uprave i institucija u Brčko distriktu BiH (Službeni glasnik Brčko distrikta BiH, broj 40/08) i ISSAI revizijским standardima (Službeni glasnik Brčko distrikta BiH, broj 11/11). Ovi standardi nalažu da radimo sukladno etičkim zahtjevima i da reviziju planiramo i izvršimo na način koji omogućuje da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo da finansijsko poslovanje ne sadrži materijalno-značajne pogreške, te da je poslovanje usklađeno s važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Revizija uključuje provođenje postupka u cilju pribavljanja revizorskih dokaza o usklađenosti finansijskog poslovanja. Izbor postupka je zasnovan na revizorskem prosudivanju, uključujući procjenu rizika materijalno-značajnih pogrešaka u finansijskom poslovanju. Prilikom procjene rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za finansijsko poslovanje, u cilju osmišljavanja revizorskih postupaka koji su odgovarajući u danim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja odvojenog mišljenja o efektivnosti internih kontrola.

Smatramo da su pribavljeni revizorski dokazi dostatni i odgovarajući i da osiguravaju osnovu za naše revizorsko mišljenje.

Osnova za izražavanje mišljenja

Nakon obavljene revizije finansijskog poslovanja, skrećemo pozornost na sljedeće:

1. *Izdatci za nabavu poljoprivrednog materijala u iznosu od 3.611,83 KM evidentirani su i plaćeni na teret proračuna 2012. godine, a obveza za iste nastala je u 2011. godini čime je narušeno načelo modificirane akrualne osnove (točka 5.2.2. Izvješća).*
2. *Izdatci za zbrinjavanje pasa latalica realizirani su u iznosu od 94.747,50 KM. Tijekom 2012. godine nisu poduzimane kontinuirane aktivnosti na ugovaranju i realizaciji usluga o zbrinjavanju pasa latalica sukladno odobrenim sredstvima proračuna.*
Ne može se potvrditi osnovanost isplate izdataka zato što uz ispostavljene fakture za izvršene usluge, nisu sastavljena polugodišnja izvješća i zapisnici o izvršenim uslugama, kako je to predviđeno Ugovorom o pružanju usluga (točka 5.2.3. Izvješća).
3. *Naknade za štete nastale na biljnoj proizvodnji zbog pojave leda i suše u 2011. godini isplaćene su u iznosu 847.783,83 KM, bez kriterija o načinu procjene štete.*
4. *Izvršena je procjena i obračun šteta na poljoprivrednoj proizvodnji nastalih zbog pojave leda u travnju i lipnju 2012. godine, koje su isplaćene u iznosu od 1.151.852,98 KM, bez dokumentiranja činjeničnog stanja na usjevima kako je propisano člankom 3 Odluke o načinu procjene štete i obračuna obeštećenja za štete nastale na biljnoj proizvodnji zbog pojave leda, nije dokumentiran stručni pregled usjeva, zasada i biljaka na temelju: morfološkog stanja (boja, izgled itd.), stupnja polegnuća, općeg stanja usjeva, mehaničkih oštećenja i fenološke faze razvoja biljaka), (točka 5.2.4. Izvješća).*
5. *Odjel nije pravodobno donio Plan naknadne kontrole, kako bi se stvorili uvjeti kontinuiranog vršenja nadzora nad ostvarivanjem prava na poticaje sukladno odredbama Pravilnika o načinu i uvjetima za poticaj u poljoprivrednoj proizvodnji za 2012. godinu (točka 5.2.4. Izvješća).*

Negativno mišljenje

Po našem mišljenju finansijsko poslovanje Odjela tijekom **2012.** godine **zbog učinaka navoda** danih u kvalifikacijama u prethodnom pasusu, nije bilo usklađeno u svim materijalno-značajnim aspektima sa važećom zakonskom regulativom.

Zamjenici glavne revizorice:
Tomo Vozetić, dipl. oec.

Glavna revizorica
Dževida Hodžić, dipl. oec.

Božo Zimonjić, dipl. oec.

REZIME DANIH PREPORUKA

Potrebno je uspostaviti sustav internih kontrola nad realizacijom sredstava za poticaje u poljoprivrednoj proizvodnji i izdataka za zbrinjavanje pasa latalica.

Potrebno je proračunska sredstva planirati i realizirati sukladno Zakonu o proračunu Brčko distrikta BiH, Zakonu o izvršenju proračuna Brčko distrikta BiH za 2012. godinu i Pravilniku o finansijskom izvješćivanju i godišnjem obračunu proračuna u Brčko distrikta BiH.

Potrebno je proračunska sredstva planirati sukladno Pravilniku o načinu pripreme zahtjeva za izradu proračuna Brčko distrikta BiH i Zakonu o izvršenju proračuna Brčko distrikta BiH za 2012. godinu.

Potrebno je odobravanje službenog putovanja u inozemstvo, vršiti sukladno Odluci gradonačelnika o vrsti i visini naknada troškova službenog putovanja u organima javne uprave Brčko distrikta BiH.

Potrebno je, pravdanje i povrat akontacije vršiti sukladno Odluci gradonačelnika o vrsti i visini naknada troškova službenog putovanja u tijelima javne uprave Brčko distrikta BiH.

Potrebno je nabavu robe vršiti sukladno odredbama Zakona o javnim nabavama BiH.

Potrebno je rashode priznavati u obračunskom razdoblju u kojem je obveza za plaćanje nastala sukladno odredbama Pravilnika o računovodstvu proračuna Brčko distrikta BiH.

Potrebno je osigurati kontinuirano praćenje i izvršenje, po odobrenim pozicijama proračuna od Skupštine BD BiH radi pravodobnog pokretanja postupka preusmjeravanja sredstava, te njihovog zadržavanja u granicama proračunom odobrenih sredstava sukladno odredbama Zakona o proračunu Brčko distrikta BiH, Zakona o izvršenju proračuna Brčko distrikta BiH za 2012. godinu i Pravilnika o finansijskom izvješćivanju i godišnjem obračunu proračuna u Brčko distrikta BiH.

Bilo je potrebno tijekom 2012. godine kontinuirano poduzimati aktivnosti o uslugama zbrinjavanje pasa latalica sukladno odobrenim sredstvima proračuna.

Potrebno je ugovor o pružanju usluga zaključivati prije početka aktivnosti na njegovoj realizaciji.

Potrebno je priznavanje izdataka i plaćanje računa, vršiti na temelju vjerodostojne dokumentacije predviđene odredbama Ugovora o pružanju usluga.

Potrebno je Pravilnik o načinu i uvjetima za poticaj u poljoprivrednoj proizvodnji donijeti u roku propisanom Zakonom o poticaju u poljoprivrednoj proizvodnji Brčko distrikta BiH.

Potrebno je, prije procjene šteta uzrokovanih elementarnim nepogodama, donijeti akt kojim bi bili regulirani kriteriji i način njihove procjene.

Potrebno je procjenu nastale štete od leda vršiti sukladno Odluci o načinu procjene štete i obračuna obeštećenja za štete nastale na biljnoj proizvodnji zbog pojave leda.

Potrebno je pravodobno donijeti Plan naknadne kontrole kako bi se stvorili uvjeti kontinuiranog vršenja nadzora nad ostvarivanjem prava na poticaje, sukladno odredbama Pravilnika o načinu i uvjetima za poticaj u poljoprivrednoj proizvodnji.

NALAZI I PREPORUKE IZVJEŠĆA O OBAVLJENOJ REVIZIJI FINANCIJSKOG POSLOVANJA ODJELA ZA POLJOPRIVREDU, ŠUMARSTVO I VODNO GOSPODARSTVO BRČKO DISTRINKTA BiH ZA 2012. GODINU

1. UVOD

Obavili smo reviziju financijskog poslovanja Odjela za **2012.** godinu na temelju ovlasti sukladno Zakonu o reviziji javne uprave i institucija u Brčko distriktu BiH (Službeni glasnik Brčko distrikta BiH, broj 40/08). Ured za reviziju javne uprave i institucija u Brčko distriktu BiH sedmi put vrši reviziju financijskog poslovanja Odjela i ima prethodno iskustvo s klijentom.

2. OPĆI DIO

Odjel za poljoprivrednu, šumarstvo i vodno gospodarstvo, kao sastavni dio javne uprave, osnovan je sukladno Statutu Brčko distrikta BiH i Zakonu o javnoj upravi Brčko distrikta BiH te Organizacijskim planom Vlade Brčko distrikta BiH (u dalnjem tekstu: Organizacijski plan).

Odjel izvršava stručne, administrativne i druge poslove iz nadležnosti Vlade Brčko distrikta BiH (u dalnjem tekstu: Vlade), koji se odnose na:

- Provođenje zakona i propisa nadležnih tijela i institucija BiH i Brčko distrikta BiH (u dalnjem tekstu: Distrikta) iz oblasti poljoprivrede, šumarstva i vodnog gospodarstva pod nadzorom i uputama gradonačelnika,
- Poljoprivrednu, šumarstvo i uzgoj životinja, razvitetak, zaštitu i efektivno korištenje šumskog i poljoprivrednog fonda i uzgoja životinja,
- Agroindustriju,
- Veterinarsku djelatnost i veterinarsku javnu službu,
- Zaštitu i unapređenje šuma,
- Predlaganje politike investicijskog razvitka i politike cijena u oblasti poljoprivrede i šumarstva,
- Tržišne intervencije i rezerve u oblasti poljoprivrede,
- Ruralni razvitetak,
- Ostale dužnosti iz nadležnosti ovog odjela sukladno zakonu i propisima BiH i Skupštine ili dužnosti naložene od gradonačelnika Distrikta.

Za izvršavanje poslova iz nadležnosti ovog odjela, na način propisan člankom 2 Organizacijskog plana, utvrđeni su sljedeći pododjeli:

1. Pododjel za poljoprivrednu,
2. Pododjel za šumarstvo i vodno gospodarstvo,
3. Pododjel za veterinarstvo,
4. Pododjel za analizu i administrativnu potporu.

Pododjel za poljoprivrednu mjerodavan je za:

- Razvitetak i unapređenje poljoprivredne proizvodnje i stočarstva na području Distrikta,
- Pružanje savjetodavnih usluga iz oblasti poljoprivrede i stočarstva;
- Stvaranje uvjeta u Distriktu za postprivatizacijsko investiranje;
- Povezivanje primarne poljoprivredne proizvodnje i prehrambene industrije u Distriktu.

Pododjel za šumarstvo i vodno gospodarstvo mjerodavan je za:

- Provođenje zakonskih propisa iz oblasti šumarstva, lovstva, a radi racionalnog korištenja i zaštite postojećeg šumskog fonda, racionalnog korištenja i zaštite lovišta;
- Donošenje planova i programa, te implementaciju odobrenih projekta iz oblasti šumarstva, lovstva i vodnog gospodarstva, te koordinacija s međunarodnim organizacijama koje financiraju projekte iz navedenih oblasti u mjerodavnosti Odjela;
- Provođenje upravnog postupka sukladno zakonu i zakonskim propisima iz oblasti šumarstva, lovstva i vodnog gospodarstva;
- Čuvanje i zaštita šumskog fonda kroz organizirani rad čuvarske službe,
- Izrada godišnjeg plana gospodarenja šumama i planova i programa za proširenu reprodukciju šuma;
- Obavljanje normativno-pravnih, studijsko-analitičkih, upravno-nadzornih poslova i poslova stručnog nadzora koji se odnosi na režim voda, uporabu i korištenje voda, zaštitu voda, hidromelioraciju, zaštitu od voda;
- Upravljanje, održavanje, planiranje, praćenje, te ubiranje sredstava vodnog doprinosa i
- Financiranje vodno gospodarskih objekata.

Pododjel za veterinarstvo mjerodavan je za:

- Publiciranje veterinarskih certifikata, uputa i potvrda;
- Veterinarske preglede proizvoda, sirovina prehrambenih proizvoda i njihovo obilježavanje, kao i veterinarske preglede stočne hrane, vode za napajanje životinja i otpadaka u proizvodnji, skladištenju i prometu radi osiguravanja zdravstvene ispravnosti;
- Praćenje i kontrolu trgovine i uporabe lijekova u veterinarskoj medicini;
- Kontrolu efikasnosti i štetnosti lijekova;
- Kontrolu zdravstvene ispravnosti prehrambenih proizvoda, otpadaka i stočne hrane, životinjskog sjemena, jajnih stanica i embrija, kao i vode za napajanje životinja;
- Vođenje registra životinja i objekata na regionalnoj i nacionalnoj razini sukladno propisima;
- Osposobljavanje jedinica za prvu veterinarsku pomoć civilne zaštite;
- Osiguravanje izvođenja kontrole imunosti;
- Osiguravanje izvođenja i organizaciju praćenja ostataka štetnih materija u prehrambenim proizvodima;
- Osiguravanje izvođenja i organizaciju praćenja ostataka štetnih materija kod životinja i stočne hrane;
- Uvođenje i razvijanje informacijskog sustava u veterinarstvu BiH.

Pododjel za analizu i administrativnu potporu mjerodavan je za:

- Izradu planova za ruralni razvitak sela koji odražavaju potrebe i aspiracije lokalnog stanovništva sukladno prirodnoj bazi resursa;
- Koordinaciju razvijanja spomenutih planova od strane Vlade, nevladinih organizacija i donatora (što će koristiti kao osnova mikro-kreditnih linija pogodnih za razvitak malih poduzeća u ruralnim područjima);

- Odabiranje pilot-projekata za implementaciju na temelju ocjene ekonomskog i socijalnog učinka koje bi oni mogli imati. Ovi projekti će obuhvatiti sheme bitne za cijelu a pogotovo ruralnu zajednicu;
- Kreiranje mjera koje mogu dovesti do povećanja zaposlenosti u nepoljoprivrednim djelatnostima u ruralnim područjima uključujući ovdje male sheme za započinjanje biznisa;
- Provođenje aktivnosti upravljanja i koordinaciju projekata u Odjelu;
- Implementaciju projekata EU iz oblasti robnih i novčanih kredita;
- Monitoring kredita i projekata;
- Potporu osiguranju ruralnih kredita;
- Koordinaciju entitetskih, povezanih projektnih inicijativa.

Radom Odjela rukovodi voditelj Odjela, koji je zadužen je za zakonito, učinkovito, pravodobno i ekonomično izvršavanje svih poslova iz nadležnosti Odjela, kao i učinkovito rukovođenje, sistematsko unapređivanje rada, suradnju s drugim tijelima i informiranje javnosti. Pododjelima rukovode voditelji pododjela, koji vrše verifikaciju kvantitete i kvalitete obavljenih poslova izvršitelja u pododjelu, te pružaju pomoć voditelju Odjela u rukovođenju pojedinim oblastima ili područjima rada.

Organizacijskim planom su predviđena **64** zaposlenika, dok je na dan 31. 12. 2012. godine u Odjelu bio **61 zaposlenik**, što znači da su tri pozicije bile ispražnjene.

3. PREDMET, CILJ I OPSEG REVIZIJE

Predmet revizije je finansijsko poslovanje za 2012. godini, u dijelu planiranja i izvršenja izdataka - rashoda tekućeg proračuna i proračuna kapitalnih potreba, ocjena sustava internih kontrola, kao i usklađenost poslovanja sa zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Cilj revizije finansijskog poslovanja Odjela je da omogući revizoru da na temelju prikupljenih dokaza izrazi mišljenje o tome je li finansijsko poslovanje obavljeno sukladno cijelokupnoj zakonskoj važećoj regulativi Brčko distrikta BiH, kao i planiranim pozicijama proračuna. Pored toga revizija je planirana i izvršena radi pribavljanja realne osnove za ocjenu jesu li poduzete sve mjere za namjensko trošenje proračunskih sredstava za svrhe za koje je dana ovlast donošenjem proračuna, te davanja preporuka za daljnji rad s posebnim naglaskom na što učinkovitiju zaštitu javne imovine i ekonomično trošenje javnih sredstava jačanjem internih kontrola.

Revizija informira javnost, nadležna tijela i institucije o nalazima i preporukama, pravovremenim i javnim objavlјivanjem revizorskog izvješća.

Opseg revizije je utvrđen internim planskim dokumentima revizije.

S obzirom da se revizija **obavlja provjerama na bazi uzoraka i da postaje inherentna** ograničenja u računovodstvenom sustavu i sustavu internih kontrola, postoji mogućnost da pojedine materijalno-značajne pogreške mogu ostati neotkrivene.

4. OSVRT NA NALAZE I IMPLEMENTACIJA PREPORUKA REVIZIJE FINANCIJSKOG POSLOVANJA ZA 2011. GODINU

Na temelju izvršene revizije financijskog poslovanja Odjela za **2012.** godinu, a u sklopu iste i provjere je li postupljeno po preporukama danim u prethodnoj reviziji ističemo da nisu implementirane sljedeće preporuke, koje se odnose na:

- poduzimanje aktivnosti na dopuni Pravilnika o internim procedurama i postupcima za prijam i obradu zahtjeva za poticaj u poljoprivrednoj proizvodnji u dijelu preciznog definiranja načina i procedure vršenja kontrole kompletne dokumentacije na temelju koje se vrši isplata,
- usuglašavanja podzakonskih akata u dijelu reguliranja sankcija o uočenim nepravilnostima po izvršenoj naknadnoj kontroli,
- preciznije planiranje pozicija tekućeg proračuna sukladno postavljenim ciljevima i zadatcima,
- stvaranje i unapređenje komercijalne poljoprivredne proizvodnje u smislu dokumentiranja namjene poticaja i njegovih učinaka.

Ostale preporuke, dane u Izvješću o reviziji financijskog poslovanja Odjela za razdoblje 1. 1. - 31. 12. 2011. godine, implementirane su.

5. NALAZI I PREPORUKE

5.1. Rukovodstvo i sustav internih kontrola

Radi ostvarenja programskih ciljeva rada, kao i ekonomičnog, učinkovitog i efektivnog trošenja javnih sredstava nužno je imati uspostavljen funkcionalan sustav interne kontrole, koji je odgovornost menadžmenta. Čimbenik koji najviše utječe na funkcionalnost sustava internih kontrola je povoljno kontrolno okruženje koje ponajprije dolazi do izražaja kroz organizacijsku strukturu, način rukovodenja, prenošenje ovlasti, vrijednovanje rezultata rada, sustav nagrađivanja i poštivanje postojećih zakonskih i ostalih propisa.

Organizacijskim planom Odjela utvrđena je unutarnja organizacija, djelokrug organizacijskih jedinica, sistematizacija radnih mesta, opis poslova i zadataka po radnim mjestima.

Nakon provedene revizije financijskog poslovanja za 2012. godinu utvrdili smo, da su interne kontrole nezadovoljavajuće u dijelu: preciznog planiranja tekućeg proračuna na temelju postavljenih ciljeva i zadataka predviđenih Programom rada, uspostavljanja odgovarajuće kontrole nad korištenjem sredstava za putne troškove u smislu potpisivanja Odluke o službenom putovanju u inozemstvo od strane nenadležne osobe i pravdanja akontacija za službeno putovanje sukladno Odluci o vrsti i visini naknada troškova službenog putovanja u organima javne uprave Brčko distrikta BiH.

Također, utvrdili smo da interne kontrole nisu funkcionalne kod realizacije izdataka za poljoprivredni materijal u dijelu nedosljedne primjene Zakona o javnim nabavama BiH, jer su nabave vršene prije dovršenja postupka odabira najpovoljnijeg dobavljača te priznavanja izdataka sukladno načelu modificirane akrualne osnove. Također, nisu uspostavljene interne kontrole nad izdatcima za zbrinjavanje pasa latalica, jer su oni priznavani bez adekvatne dokumentacije predvidene Ugovorom.

Nije pravodobno donesen Pravilnik o načinu i uvjetima za poticaj u poljoprivrednoj proizvodnji za 2012. godinu, kao pretpostavka uspješne realizacije sredstava za poticaje.

Izvršene su isplate naknade štete prouzrokovane sušom i ledom 2011. godine, a da pri tom nije donesen akt kojim bi bio reguliran način i kriteriji za procjenu štete.

Nije dosljedno primijenjena Odluku o načinu procjene štete i obračuna obeštećenja za štete nastale na biljnoj proizvodnji zbog pojave leda (travanj i lipanj 2012. godine), u dijelu utvrđivanja stanja usjeva nakon štete izazvane ledom.

Nije vršen kontinuiran nadzor nad realizacijom poticaja od Povjerenstva za naknadnu kontrolu poticaja u dijelu kontrole prijama zahtjeva, obrade zahtjeva, isplate novčanih sredstava i arhiviranja završenih predmeta.

Nije vršen nadzor nad izdatcima za zbrinjavanje pasa latalica u smislu potvrđivanja fakturiranih usluga.

Potrebno je uspostaviti sustav internih kontrola nad realizacijom sredstava za poticaje u poljoprivrednoj proizvodnji i izdataka za zbrinjavanje pasa latalica.

5.2. Planiranje i izvršenje tekućeg proračuna

Tekući izdatci Odjela za 2012. godinu planirani su u iznosu od **12.241.751,09** KM, a realizirani u iznosu od **11.496.548,31** KM ili **93,91 %**, što je prikazano u tablici broj 1, koja je u prilogu Izvješća.

Izdatci za materijal i usluge planirani su u iznosu od 1.697.897,00 KM, a realizirani u iznosu od 1.076.460,33 KM ili 63,40 %.

U okviru izdataka za materijal i usluge, planirani su izdatci za usluge zbrinjavanje pasa latalica u iznosu od **90.000,00** KM, a realizirani su u iznosu od **94.747,50** KM ili **105,28 %**, zaključujemo da je na navedenoj **analitičkoj** poziciji izvršeno prekoračenje proračunom odobrenih sredstava u iznosu od **4.747,50** KM. Uvidom u dokumentaciju ustanovili smo da prethodno nije izvršena unutarnja preraspodjela odobrenih proračunskih sredstava. Naprijed navedeno ukazuje na činjenicu da se Odjel prilikom realizacije sredstava, nije pridržavao planiranog i odobrenog proračuna Brčko distrikta BiH za 2012. godinu, niti je dao detaljno obrazloženje uzroka odstupanja, što je u suprotnosti s člankom 28 stavkom 2 Zakona o proračunu Brčko distrikta BiH, člankom 6 Zakona o izvršenju proračuna Brčko distrikta BiH za 2012. godinu i člankom 21 stavkom 2 Pravilnika o finansijskom izvješćivanju i godišnjem obračunu proračuna u Brčko distrikta BiH.

Također, u okviru izdataka za materijal i usluge, realizirani su izdatci za energiju sa **52,30 %**, izdatci za tekuće održavanje sa **28,19 %** i izdatci osiguranja, bankarskih usluga i usluga platnog prometa sa **49,91 %**. Nizak postotak realizacije navedenih izdataka imao je za posljedicu da su planirana sredstva ostala neutrošena u iznosu od **582.037,46** KM. Naprijed navedeno upućuje na neprecizno planiranje i praćenje izvršenja izdataka tekućeg proračuna, što je u suprotnosti s člancima 2, 4 i 5 Pravilnika o načinu pripreme zahtjeva za izradu proračuna Brčko distrikta BiH i članka 4 stavka 3 i članka 10 stavka 2 Zakona o izvršenju proračuna Brčko distrikta BiH za 2012. godinu.

Potrebno je proračunska sredstva planirati i realizirati sukladno Zakonu o proračunu Brčko distrikta BiH, Zakonom o izvršenju proračuna Brčko distrikta BiH za 2012. godinu i Pravilniku o finansijskom izvješćivanju i godišnjem obračunu proračuna u Brčko distriktu BiH.

Potrebno je proračunska sredstva planirati sukladno Pravilniku o načinu pripreme zahtjeva za izradu proračuna Brčko distrikta BiH i Zakonu o izvršenju proračuna Brčko distrikta BiH za 2012. godinu.

5.2.1. Izdatci za putne troškove

Putni troškovi planirani su iznosu od **12.200,00 KM**, a realizirani **9.867,07 KM ili 80,88 %**. U okviru navedenih realiziranih sredstava za dnevnice po službenom putovanju u inozemstvo izvršena je isplata u iznosu od **1.885,00 KM**. Uvidom u putne naloge i odluke o odobravanju službenog putovanja u inozemstvo uočili smo da je voditelj Odjela vršio odobravanje službenog putovanja u inozemstvo, a što je bila obveza gradonačelnika sukladno odredbama članka 3 stavka 5 Odluke gradonačelnika o vrsti i visini naknada troškova službenog putovanja u tijelima javne uprave Brčko distrikta BiH, broj: 02-000115/12 od 17. 2. 2012. godine. Pored navedenog, također, utvrdili smo da je za izdatke (dnevnice za službeno putovanje i smještaj) zaposlenicima Odjela vršena isplata akontacija u iznosu od 1.000,00 KM, a da su povrati primljene neutrošene akontacije vršeni **nakon roka sastavljanja izvješća o službenom putovanju** koje je predviđeno člankom 9 Odluke gradonačelnika o vrsti visini naknada troškova službenog putovanja u tijelima javne uprave Brčko distrikta BiH, broj: 02-000029/12 od 25. 1. 2012. godine.

Potrebno je odobravanje službenog putovanja u inozemstvo vršiti sukladno Odluci gradonačelnika o vrsti i visini naknada troškova službenog putovanja u tijelima javne uprave Brčko distrikta BiH.

Potrebno je, pravdanje i povrat akontacije vršiti sukladno Odluci gradonačelnika o vrsti i visini naknada troškova službenog putovanja u tijelima javne uprave Brčko distrikta BiH.

5.2.2. Izdatci za poljoprivredni materijal

Izdatci za poljoprivredni materijal planirani su u iznosu od **115.000,00 KM**, a realizirani **103.967,10 KM ili 90,40 %**. Za nabavu poljoprivrednog materijala, u iznosu od **14.239,60 KM**, proveden je konkurenčki postupak uz objavu obavijesti, s odabranim dobavljačem zaključen je Ugovor o sukcesivnoj nabavi, broj: 13-000383/12-1 od 14. 5. 2012. godine. U postupku revizije utvrdili smo, da je nabava izvršena **3. 4. 2012.** godine u iznosu od **2.697,20 KM**, tj. prije dovršetka postupka nabave dodjelom ugovora, što je suprotno članku 45 Zakona o javnim nabavama BiH.

Pored navedenog utvrdili smo da su na teret **2012. godine evidentirani i plaćeni izdatci** za poljoprivredni materijal u iznosu od **3.611,83 KM za koje je obveza nastala u 2011. godini**, tj. narušeno je načelo modificirane akrualne osnove, što je suprotno odredbama članka 15 točke 3) Pravilnika o računovodstvu proračuna Brčko distrikta BiH.

Potrebno je nabavu robe vršiti sukladno odredbama Zakona o javnim nabavama BiH.

Potrebno je rashode priznavati u obračunskom razdoblju u kojem je obveza za plaćanje nastala sukladno odredbama Pravilnika o računovodstvu proračuna Brčko distrikta BiH.

5.2.3. Izdatci za zbrinjavanje pasa latalica

Izdatci za usluge zbrinjavanje pasa latalica planirani su u iznosu od **90 000,00 KM**, a realizirani su u iznosu od **94 747,50 KM** ili **105,28 %**. Zaključujemo da je na navedenoj poziciji izdataka izvršeno prekoračenje proračunom odobrenih sredstava, tj. Odjel nije vršio praćenje izvršenja sredstava za ove namjene, kako je to odobreno od Skupštine Brčko distrikta BiH, a sve u cilju pravodobnog pokretanja postupka, preusmjeravanja sredstava, što je suprotno odredbama članka 28 stavka 2) Zakona o proračunu Brčko distrikta BiH, članka 6 Zakona o izvršenju proračuna Brčko distrikta BiH za 2012. godinu i člankom 21 stavkom 2 Pravilnika o finansijskom izvješćivanju i godišnjem obračunu proračuna u Brčko distriktu BiH.

Potrebno je osigurati kontinuirano praćenje i izvršenje, po odobrenim pozicijama proračuna od strane Skupštine Brčko distrikta BiH u cilju pravodobnog pokretanja postupka preusmjeravanja sredstava, te njihovog zadržavanja u granicama proračunom odobrenih sredstava sukladno odredbama Zakona o proračunu Brčko distrikta BiH, Zakona o izvršenju proračuna Brčko distrikta BiH za 2012. godinu i Pravilnika o finansijskom izvješćivanju i godišnjem obračunu proračuna u Brčko distriktu BiH.

Usluge zbrinjavanja pasa latalica vršene su na temelju Ugovora o pružanju usluga broj: 23-000342/12 od **31. 12. 2012. godine**, zaključenog između Brčko distrikta BiH (korisnik usluga Odjel za poljoprivredu, šumarstvo i vodno gospodarstvo) i J. P. „Komunalno Brčko“ d. o. o. Brčko distrikta BiH (davatelj usluga). Odredbama članka 5 Ugovora **davatelj usluga** je obvezan sastaviti polugodišnja izvješća o izvršenim uslugama, koja moraju biti ovjerena i potpisana od predstavnika davatelja i korisnika usluga. Također, odredbama članka 6 spomenutog ugovora, predviđeno je da **korisnik usluge** imenuje nadzorno tijelo koje će utvrditi količinu i kvalitetu izvršenih usluga i o tome sastaviti zapisnik.

Uvidom u dokumentaciju (**račun broj: 22268 od 31. 12. 2012. godine** na iznos od **22.462,50 KM** i **račun broj: 22271 od 31. 12. 2012.** godine, na iznos od **72.285,00 KM**) uočili smo da je korisnik usluge izvršio davatelju usluga plaćanje navedenih računa, **isti dan kada je i zaključio ugovor**. S obzirom na to da je zaključen ugovor **isti dan** i usluga plaćena **isti dan**, nismo se mogli uvjeriti da je Odjel tijekom 2012. godine kontinuirano pratio aktivnosti na zbrinjavanju pasa latalica. Izvršeno je plaćanje računa bez zapisnika koji bi trebao upućivati na izvršenu uslugu u količini i kvaliteti izvršenih usluga.

Potrebno je bilo tijekom 2012. godine kontinuirano poduzimati aktivnosti o uslugama zbrinjavanje pasa latalica sukladno odobrenim sredstvima proračuna.

Potrebno je ugovor o pružanju usluga zaključivati prije početka aktivnosti na njegovoj realizaciji.

Potrebno je priznavanje izdataka i plaćanje računa, vršiti na temelju vjerodostojne dokumentacije predviđene odredbama ugovora o pružanju usluga.

5.2.4. Tekuće dotacije

Tekuće dotacije Odjela za **2012.** godinu su planirane u iznosu od **9.082.500,00 KM**, a ostvarene **9.028.990,79 KM** ili 99,41 %. Utrošena sredstva se odnose na poticaje u poljoprivrednoj proizvodnji i naknade šteta od leda i suše.

Sredstva za poticaje u poljoprivrednoj proizvodnji realizirana su na temelju Pravilnika o načinu i uvjetima za poticaj u poljoprivrednoj proizvodnji za **2012.** godinu. Odredbama članka 20 Zakona o poticaju u poljoprivrednoj proizvodnji Brčko distrikta BiH, regulirano je da se navedeni pravilnik donosi u roku od 30 dana od dana usvajanja proračuna. Revizijom smo utvrđili da je Pravilnik donezen 15. 6. 2012. godine, to jest sa **zakašnjnjem od 75 dana**, što je suprotno odredbama Zakona o poticaju u poljoprivrednoj proizvodnji.

Potrebno je Pravilnik o načinu i uvjetima za poticaj u poljoprivrednoj proizvodnji donijeti u roku propisanom Zakonom o poticaju u poljoprivrednoj proizvodnji Brčko distrikta BiH.

Skupština Brčko distrikta BiH na 70. redovitoj sjednici, održanoj 25. 7. 2012. godine donijela je Odluku o usvajanju amandmana na proračun Brčko distrikta za 2012. godinu, navedenom odlukom Odjelu su odobrena sredstva u iznosu od **2.000.000,00 KM** za naknadu šteta nastalih nad poljoprivrednim kulturama prouzrokovanih sušom i ledom u 2011. godini i ledom u travnju i lipnju, 2012. godine. Nakon usvajanja amandmana na proračun, Vlada Odlukom, broj: 05-001214/12 od 4. 10. 2012. godine, na prijedlog Odjela usvaja Program utroška sredstava na ime naknada šteta nastalih nad poljoprivrednim kulturama prouzrokovanih sušom i ledom u 2011. godini i ledom u travnju i lipnju, 2012. godine. Od strane povjerenstava za procjenu šteta utvrđene su ukupne štete u iznosu od **8.938.921,78 KM**. Uzimajući u obzir iznos sredstava odobrenih Odlukom o usvajanju amandmana, od ukupno procijenjene i obračunate štete bilo je moguće isplatiti 22,37 % i to za štete kako slijedi:

Elementarne nepogode	Ukupno procijenjena i obračunata šteta	Realizirano 22,37 %
1. Suša 2011. godine	2.785.462,40 KM	619.060,64 KM
2. Led 2011. godine	1.004.362,49 KM	225.926,79 KM
3. Led travanj 2012. godine	2.098.920,86 KM	469.910,41 KM
4. Led lipanj 2012. godine	3.050.176,03 KM	677.065,31 KM
Ukupno	8.938.921,78 KM	1.991.963,15 KM

Za naknadu šteta od elementarnih nepogoda uzrokovanih sušom u 2011. godini realizirana su sredstva u iznosu od **619.060,64 KM**. Voditelj Odjela je Odlukom broj: 23-000542/11 i od 25. 8. 2011. godine, imenovao Povjerenstvo za procjenu štete uzrokovane sušom 2011. godine. U postupku revizije utvrđili smo da je Povjerenstvo sastavilo zapisnike o procjeni štete **bez prethodno donesenog akta o kriterijima i načinu procjene štete** nastale zbog suše.

Realizirana sredstva za naknadu šteta od elementarnih nepogoda uzrokovanih ledom u lipnju 2011. godine iznose **225.926,79 KM**. Voditelj Odjela je Odlukom broj: 23-000542/11 od 14. 7. 2011. godine, imenovao Povjerenstvo za procjenu štete uzrokovane ledom u lipnju 2011. godine. Također u postupku revizije smo utvrđili, da je Povjerenstvo sastavio zapisnike o procjeni štete, **bez prethodno donesenog akta o kriterijima i načinu procjene štete** nastale zbog pojave leda.

Potrebno je prije procjene šteta uzrokovanih elementarnim nepogodama, donijeti akt kojim bi bili regulirani kriteriji i način njihove procjene.

Realizirana sredstva za naknadu šteta od elementarnih nepogoda uzrokovanih ledom u travnju i lipnju 2012. godine iznose **1.146.975,72 KM.**

Povjerenstvo je bilo u obvezi da na temelju **utvrđenog činjeničnog stanja u stručnom pregledu** izradi izvješće o procjeni nastale štete, koje sadrži naziv oštećene poljoprivredne kulture, katastarsku česticu, jedinicu mjere, postotak oštećenja i ostale potrebne podatke.

Pojedinačne isplate naknada za štete vršene su na temelju izvješća Povjerenstva za procjenu štete imenovane Odlukom voditelja Odjela, broj: 23-001294/12 od 13. 7. 2012. godine.

Uvidom u izvješća o procjeni štete nastale na biljnoj proizvodnji, zbog pojave leda, utvrdili smo da je konstatiran postotak oštećenja po kulturama, **bez činjeničnog stanja**. Navedeni postotak **oštećenja nije dokumentiran po stručnoj metodologiji**, i to: **postotak mehaničkog oštećenja, boja i izgled usjeva, stupanj polegnuća usjeva izazvanih ledom i fenološki razvoj biljaka**. Prilikom utvrđivanja činjeničnog stanja revizorskom timu nije predočen bilo kakav dokaz o nastaloj šteti (fotografski snimci usjeva ili dr.) kulture kojim bi bilo dokumentirano stanje usjeva odnosno **mehaničko oštećenje poljoprivredne kulture**. Izuzev navedenog, zapisnici ne sadrže fenofaze u kojoj su se kulture nalazile (nicanje, rast i zrioba). Fenofaze su značajne, **jer su štete, odnosno postotak oštećenja različit u ovisnosti od razvojne faze u kojoj se kultura nalazila**. Također, **određivanje fenofaza je značajno s aspekta namjene korištenja sredstava, odnosno pravilno određivanje postotka oštećene poljoprivredne kulture određuje i pravilno utvrđivanje visine isplaćenih sredstava po korisniku**.

Ovakvim načinom rada Odjel nije dosljedno poštovao donecene kriterije o procjeni štete izazvane ledom, kako je to propisano odredbama članka 3 Odluke o načinu procjene štete i obračuna obeštećenja za štete nastale na biljnoj proizvodnji zbog pojave leda. Nadalje, smatramo da Odjel nepoštivanjem gore navedenih pravila i usvojenih kriterija nije **moglo dati dovoljno uvjerenja naknadim internim kontrolama da su parametri za obračun štete po korisniku utvrđivani na objektivan način**.

Potrebno je, procjenu nastale štete od leda vršiti sukladno Odluci o načinu procjene štete i obračuna obeštećenja za štete nastale na biljnoj proizvodnji zbog pojave leda.

Dotacije pojedincima za poticaj u poljoprivrednoj proizvodnji realizirane su u iznosu od 7.013.818,85 KM. Odredbama članka 15 Pravilnika o načinu i uvjetima za poticaj u poljoprivrednoj proizvodnji za **2012.** godinu, regulirano je da voditelj Odjela imenuje Povjerenstvo za internu kontrolu koje će **kontinuirano vršiti nadzor** nad realizacijom poticajnih mjera. Kontinuiran nadzor obuhvaća: naknadnu kontrolu prijama zahtjeva za ostvarenje prava na poticaj, naknadnu kontrolu rada Povjerenstva za poticaje, naknadnu kontrolu obrade zahtjeva koja podrazumijeva kompletnosti dokumentacije na temelju koje je utvrđeno ostvarivanje prava na poticaj, naknadnu kontrolu isplate novčanih sredstava, naknadnu kontrolu arhiviranja završenih predmeta i ispunjenost kriterija propisanih Pravilnikom. Povjerenstvo za internu kontrolu, vršilo je nadzor na temelju godišnjeg Plana interne kontrole za 2012. godinu koji je donesen je **5. 10. 2012.** godine, tj. sa **značajnim zakašnjenjem**. Uvidom u izvješća o radu Povjerenstva za internu kontrolu utvrdili smo da je kasno donošenje Plana naknadne kontrole uzrokovalo da Povjerenstvo **nije vršilo nadzor** nad ostvarivanjem **prava na poticaje** u dijelu: prijama zahtjeva, obrade zahtjeva, isplate novčanih sredstava i arhiviranja završenih predmeta, što je suprotno odredbama

članka 15 gore navedenog pravilnika. Zbog nedostatka plana interne kontrole značajan dio proračunskih sredstava namijenjen za poticaj u poljoprivrednoj proizvodnji realiziran je bez interne kontrole, tj. provjere činjeničnog stanja na terenu, odnosno nisu vršene provjere prijavljenih podataka iz prijave za poticaj.

Potrebno je, pravodobno donijeti Plan naknadne kontrole kako bi se stvorili uvjeti kontinuiranog vršenja nadzora nad ostvarivanjem prava na poticaje, sukladno odredbama Pravilnika o načinu i uvjetima za poticaj u poljoprivrednoj proizvodnji.

6. Komentar

Odjelu za poljoprivredu, šumarstvo i vodno gospodarstvo uručen je Nacrt izvješća o reviziji finansijskih izvješća na dan 31. 12. 2012. godine, broj: 01-02-03-13-111/13, na razmatranje i dostavljanje eventualnih novih dokaza i primjedbi na nalaze revizije.

U ostavljenom roku od 15 dana, Odjel se očitovao Dopisom broj: 05-00747/13 od 23. 5. 2013. godine, uz očitovanje Odjel je za određeni broj nalaza dao obrazloženja i primjedbe ali nije dostavio dodatnu dokumentaciju koja bi utjecala na izmjenu nalaza u Izvješću.

Tim za reviziju:

1. Avdija Bašić, dipl. oec.

2. Began Čaušević, dipl. oec.

6. PRILOZI IZVJEŠĆA O REVIZIJI

Struktura planiranih i izvršenih tekućih izdataka za 2012. godinu prikazana je u sljedećoj tablici:

Tablica broj 1.

Ek. kod	Naziv ekonomskog koda	Planirani tekući proračun za 2012. god.	Virm. i amandmani	Konačan plan tekućeg proračuna za 2012. godinu	Izvršenje tekućeg proračuna	Post. izvršenja %	Raspoloživo
1	2	3	4	5	6	7	8 (5-6)

	Ukupno plaće, naknade i doprinosi	1.455.254,09	6.100,00	1.461.354,09	1.391.097,19	95,12	70.256,90
611100	Bruto plaće	1.396.398,17	0,00	1.396.398,17	1.347.087,51	96,47	49.310,66
611200	Naknade troškova zaposlenih	3.000,00	6.100,00	9.100,00	6.077,50	66,79	3.022,50
612100	Doprinos na teret poslodavca	55.855,92	0,00	55.855,92	37.932,18	67,91	17.923,74
613000	Izdatci za materijal usluge	1.705.897,00	-8.000,00	1.697.897,00	1.076.460,33	63,40	621.436,67
613100	Putni troškovi	8.200,00	4.000,00	12.200,00	9.867,07	80,88	2.332,93
613200	Izdatci za energiju	49.000,00	3.000,00	52.000,00	27.241,11	52,39	24.758,89
613300	Izdatci za komun. usluge	17.400,00	13.500,00	30.900,00	30.261,60	97,93	638,40
613400	Nabava materijala	120.297,00	12.000,00	132.297,00	128.382,74	97,04	3.914,26
613500	Izdatci za usl. prijev. i goriva	35.700,00	12.500,00	48.200,00	46.459,51	96,39	1.740,49
613600	Unajmljivanje skladišnog prostora	1.000,00	0,00	1.000,00	0,00	0,00	1.000,00
613700	Izdatci za tekuće održavanje	779.000,00	-8.000,00	771.000,00	217.377,84	28,19	553.622,16
613800	Izdatci osigur., bank. usluge i usl. platnog prometa	7.300,00	0,00	7.300,00	3.643,59	49,91	3.656,41
613900	Ugovorene usluge	688.000,00	-45.000,00	643.000,00	613.226,87	95,37	29.773,13
614000	Tekuće dotacije	7.074.500,00	2.008.000,00	9.082.500,00	9.028.990,79	99,41	53.509,21
614200	Dotacije pojedincima	7.074.500,00	2.008.000,00	9.082.500,00	9.028.990,79	99,41	53.509,21
614300	Dotacije neprofitnim org.	0,00	0,00	0,00	0,00		
	Ukupan TEKUĆI proračun	10.235.651,09	2.006.100,00	12.241.751,09	11.496.548,31	93,91	745.202,78

Proračun kapitalnih potreba

Tablica br. 2

God.	Raspoloživa sredstva kap. proračuna na dan 1. 1. 2012. godine.	Planirani Kapitalni proračun po godinama	Izvršenje kapitalnog proračuna do 1. 1. 2012. godine	Izvršenje u 2012. godini	Izvršeno na dan 31.12.2012. godine	Neutrošena sredstva na dan 31.12.2012	% izvršenja
1	2	3	4	5	6	7	8
2010.	122.950,00	140.500,00	17.550,00	90.957,81	108.507,81	31.992,19	77,23
2011.	1.385.056,77	1.877.511,16	492454,39	393.383,71	885.838,10	991.673,06	47,18
2012.	0,00	1.178.000,00	0,00	136.675,20	136.675,20	1.041.324,80	11,60
	1.508.006,77	3.196.011,16	510.004,39	621.016,72	1.131.021,11	2.064.990,05	35,39